

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemana velja:

Za celo leto predplačan 16 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemana velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (in s r a t e) vsprejema upravništvo in ekspedicija v „KatoL. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Sementiških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedeelj in praznikov, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 48.

V Ljubljani, v torek 28. februarja 1899.

Letnik XXVII.

Vabilo na naročbo.

S 1. marcem pričnjenja se nova naročba, na katero uljudno vabimo p. n. občinstvo.

„SLOVENEK“

velja za ljubljanske naročnike v administraciji:

Vse leto 12 gld. | Četrt leta . 3 gld.

Pol leta 6 „ | Jeden mesec 1 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec.

Po pošti velja predplačan:

Vse leto . 15 gld. | Četrt leta 4 gl. — kr.

Pol leta . 8 „ | Jeden mesec 1 „ 40 „

Upravništvo „Slovenca“.

Poslanica Leona XIII. o amerikanizmu.

Dolgo zaželjena poslanica Leona XIII. o amerikanizmu, ki je izšla 22. januarja, je sedaj javno znana. Naslovljena je na kardinala Gibbons-a. Leon XIII. hvali najprej amerikalne katoličane, kakor jih je že tolikokrat hvalil. Opominja jih le, naj se izognejo razporom in preprirom, ki motijo slovo. Na to takoj našteva nekatere stvari, katerih naj se varujejo ali naj jih izboljšajo. Posebno vsled življenjepisa P. Hekerja »Vie du Père Hecker«, so nastale kontraverze. Kriv jih je nekaj spis sam, še bolj pa prelagavec in tolmači. Osnovna misel v rečeni knjigi je, da je treba danes dati človeškemu duhu več koncesij, češ, le tedaj bo mogoče privabiti ločene brate h katolicizmu, če se jim dajo koncesije ne samo v disciplinarnih stvareh, ampak če se tudi zamolče ta in ona doktrinalna vprašanja. Leon XIII. to mnenje odločno obsoja, zakaj tako mnenje nasprotuje vsem katoliškim sporočilom in izrecnemu

nauku vaticanskega zbora. Krščanske resnice so vse za vse čase in narode, zato jih mora cerkev tudi vse oznanjati. »Mi želimo z vsem srcem,« pravi Leon, »da se ločeni vrnejo, toda mogoče je to le po poti, ki jo je pokazal Kristus. Glede na disciplino se ne upiramo reformam, primernim časom in krajem, saj je apostolska stolica vsikdar ravnala tako, toda le cerkvi, a ne posameznikom pristoji pravica soditi o tem, kaj je potrebno, kaj ne.«

Še bolj obsoja Leon XIII. mnenje, ki nekako zameta kot nepotrebno vnanje učiteljstvo za vodstvo duš, posebno onih, ki teže po popolnosti, češ, da tako svobodo terja moderno državno pravo in da itak vse naravnost navdihuje sveti Duh. Kar se tiče cerkvene oblasti, pravi Leon XIII., je prav v času lažnjive, razbrzdane svobode, ki jih je toliko popolnoma zaslepila, bolj potrebna, nego-li kdaj prej. Res je, da sveti Duh navdihuje ljudi, toda kdo ne ve, da je prav zato potrebno vnanje vodstvo, da razpoznamo in ločimo nagibe sv. Duha? Tega vodstva pa še posebno potrebujejo oni, ki teže po popolnosti, zakaj ravno ti brez vodnika tako lahko zablodijo na nenavadni poti. To je vedno učila katoliška cerkev in po tem so se ravnali v cerkvi največji možje.

Leon XIII. navaja za zgled sv. Pavla, ki ga je Kristus sam poslal k Ananiji. Potem dokazuje, da ni dopustno, bolj čislati naravne kreposti, kakor pa nadnaravne, zakaj mi smo odločeni za nadnaravni smoter, in za ta smoter mora tudi naravne kreposti spremljati milost. Sicer pa je drzno tako povzdigovati naravne kreposti, ki so vendar brez milosti tolikokrat le videz, in je li mar narava zato, ker jo krepi in žlahtni milost, slabše?

Dalje zameta razlikovanje med aktivnimi in pasivnimi krepostimi, zakaj pasivnih kreposti ni, celo zmotno pa je, pasivne

kreposti imenovati one, ki sestavljajo evangeljsko popolnost.

Iz tega preziranja evangeljskih svetov je izšel tudi prezir redovnega življenja sploh. Mnogi pravijo, da obljube nasprotujejo modernemu duhu in moderni svobodi. Kolika zmota! Težnja po popolnosti naj torej nasprotuje pravi svobodi? Sicer pa je vsem, ki prebirajo letopise svete cerkve, znano, kaj so storili redovi ne le za katol. stvar, ampak tudi za omiko človeštva! Da pa so tudi premišljevalni redovi potrebni, vedo prav dobro oni, ki jim je znano, kolikrat odvrne božjo jezo »vztrajna molitev pravičnega.«

Grajati je torej treba kritike zoper redovne obljube. Posamezniki in združbe, ki se nočejo zavezati z obljubami, so svobodne, toda ne smejo se zaradi tega imeti za popolnejše nego li so redovniki.

Kar se dostaje metode, kako privedi ločene v cerkev, je treba oznanjati resnico, posebno, ker so mnogi ločenci nevedé izven prave cerkve. Če se kdaj zdi koristno zunaj cerkve prijazno se razgovarjati z ločenimi brati o verskih stvareh, tega ni grajati, toda govornike morajo izbrati škofje, in sicer izmed mož, ki se odlikujejo po znanju in kreposti.

Poslanica se končuje z besedami: »Mi torej ne moremo odobriti mnenj, ki so jih nekateri nazvali amerikanizem. Če to ime znači vrline, ki so svojske Amerikancem kakor tudi drugim narodom, njih šege in običaje, njih drž. ustavo, nič ne oporekamo in ne grajamo. Če pa to ime obsega tudi mnenja, o katerih smo zgoraj govorili, je gotovo, da so amerikalni škofje prvi, ki jih obsojajo.« Konečno Leon povdarja vrhovno oblast, in vrhovno učiteljstvo, ki sloni na temeljni skali svete cerkve.

Cerkve je jedna, ker je jeden nauk in jedna oblast in ta cerkev je katoliška, in ker je Bog postavil za središče in temelj stol sv. Petra, zato

LISTEK.

Srečna dežela.

Dne 23. februarja je kneževina Liechtenstein slavila dvestoletnico svojega obstanka. Ta deželica sme se pač »srečna« imenovati, ker ne plačuje skoraj nobenih davkov in nobenih vojakov in nima nobenega državnega dolga. Zato pa prebivalci tudi ne sanjajo o »bodoči« državi socialnih demokratov.

Kneževina Liechtenstein leži med Predaljskim in Švico, šteje 16 vasij, 9434 prebivalcev, 4757 moških in 4677 ženskih ter obsega 179 štirijaških kilometrov. Kneževina Liechtenstein toraj ni najmanjša država v Evropi, kajti kneževina Monako obsega le 22 in San Martino 59 štirijaških kilometrov. Glavno »mesto« te zanimive samostojne države je vas Vaduz, ki šteje 1200 prebivalcev. Ljudje se pečajo s poljedelstvom, vinorejo, živinorejo in gozdarstvom. Imena vasij so romanska, kot: Vaduz (vallis dulcis = lepa dolina), Bargella, Gamprin, Garsella itd., ljudstvo je trdo nemško.

Prvi gospodarji v tej dolini med visokimi planinami so bili Šelenbergi, po katerih ima górenji del doline svoje ime. V 14. stoletju so dobili dolino v last grofje Montfort-Verdenberg, začetkom 15. stoletja baroni Brandis iz Švice. Leta 1507 so grofje Sulz podedovali grofijo Šellenberg in l. 1613 jo je kupil grof Hohenems. Dne 23. februarja 1699 je knez Ivan Adam Liechtenstein kupil od grofa Hohenemsa deželico za 171.000 gld.

Liechtensteini so jako star rod, ki je dal Avstriji mnogo zaslužnih mož. Že l. 1206 se imenuje neki Ditmar Liechtenstein. Bili sta dve betvi: Liechtenstein-Murau, ki je izmrla l. 1619, in Liechtenstein-Nikolsburg, ki se je po sinovih Karlmana IV., Karolu in Gundakarju, l. 1585 razdelila v dve novi črti. Grof Karol, ki je slovel kot diplomat, je bil povišan v knežji stan in je leta 1614 dobil od cesarja Matije kneževino Opavo in l. 1623 še Krnov v Šleziji. Karolov vnuk, knez Ivan Adam, je l. 1699 kupil graščini Šellenberg in Vaduz. L. 1712 je Karolov rod izmrl in vsa posestva so prešla na Gundakarjevega potomca, kneza Josipa. Ta pa je vsled visoke starosti vsa posestva prodal svojem stricu Antonu Florijanu.

L. 1719 je cesar Karol VI. posestvi Vaduz in Šelenberg povzdignil v neposredno državno kneževino. Njegov sin Ivan Josip Adam je dobil leta 1723 za se in svoje naslednike sedež in glas na nemškem državnem zboru. Od l. 1815 je bila kneževina Liechtenstein član nemške zveze. Kot taka je plačevala k skupnim troškom nemške zveze tri kronske trdnjake = 8 gold. 8 kr. na leto ter vzdržavala 55 mož in 2 trobentača. Ta silovita armada bi se bila l. 1866 morala združiti s tirolskimi brambovci, toda na Arlbergu se se je vrnila, in od tedaj kneževina nima nobenega vojaka. Javni mir in red vzdržuje v deželi nekaj orožnikov. Zanimivo je, da ta deželica še danes s Prusi ni sklenila miru. Ko je namreč Avstrija s Prusijo sklenila mir l. 1866, so na kneževino Liechtenstein pozabili.

Sedanji knez Ivan II., ki je bil rojen 5. okt. 1840, vlada že od 12. nov. 1858. Knez je ne- oženjen, prijatelj vede in umetnosti ter velik dobrotnik svojih podložnikov. Ako je kneževina v zadregi za denar, pomaga jej knez, ki je pač naj- bogatejši veleposestnik v Avstriji, ker premore 46 gradov in 194 prstav.

se po pravici imenuje rimska, zakaj »kjer je Peter, tam je cerkev«. (Sveti Ambrož.)

Ta poslanica je z veseljem navdala vse katoličane. Upamo, da jo tudi »Slovenski Narod« vzame na znanje, saj je je svoj čas tako zaželel, tedaj namreč, ko je dejal: »Z veliko radovednostjo in napetostjo čaka svet na papeževo odločbo. Papeževa odločba bo vsekakor velikega pomena. Če se izreče papež v smislu amerikanizma, pomenilo bo to začetek naši dobi primerne preobrata v katolicizmu in to preobrata v liberalno-socialnem smislu, dočim je popolnoma negotovo, kaj se zgodi ako se izreče papež proti amerikanizmu, negotovo, se li pristaši amerik. uklonijo, ali pojdejo neustraheno svojo pot...« Da »Slovenski Narod« ne bode še nadalje v skrbeh, denimo sem nekaj razstavk iz pisma, katero je pisal, kakor poroča »Osservatore Romano«, te dni nadškof Ireland sv. očetu: »Nastala je luč, nedorazumevanja ginejo. Jaz zametam in obsojam vsa mnenja, katera je zavrgla in obsodila apostolska poslanica. Mi smo ogorčeni o žalitvi tistih, ki so take zmote in nesmisli zaznamjali z imenom: amerikanizem. Tisti so sovražniki cerkve v Ameriki in nezvesti tolmači vere, ki si umišljujejo, da je ali da se želi v Ameriki cerkev, ki se le v jednom jota razlikuje od svete občne cerkve!«

Naloga cerkvene zgodovine.

Dunajska »Alma mater« je začetkom letošnjega akademičnega leta dobila za bogoslovno fakulteto novo moč, prof. dr. Ehrharda, ki je v učenih krogih že znan zlasti kot večš poznavalec starokrščanske književnosti. Doslej je bil profesor na vseučilišču v Würzburgu. Njegov prihod na Dunaj je v zvezi s preosnovo bogoslovnega oddelka dunajskega vseučilišča, ki se je že dalj časa čutila kot živa potreba in se priporočala od raznih strani. Kot začetek teh preosnov se vpeljejo tudi za bogoslovce znanstveni seminarji, kakor so na drugih fakultetah že zdavnaj v navadi. — Nekoliko čudno je pač, da se za preosnovo naših učnih zavodov kličejo vedno moči iz sosedne Nemčije, vendar pustimo to na stran; stroga znanost se itak ne sme vezati s političnimi in narodnostnimi sponami.

Profesor dr. Ehrhard je v svojem nastopnem govoru z ubranimi besedami načrtal nekako program, katerega ima cerkvena zgodovina v današnjem času sploh in po katerem naj bi se uravnalo znanstveno raziskovanje na polju cerkvene zgodovine posebej na Avstrijskem. Ta govor je izdal v posebni knjižici, kateri je naslov: »Stellung und Aufgabe der Kirchengeschichte in der Gegenwart. Akademische Antrittsrede, gehalten am 10. Oktober 1898 von Dr. Albert Ehrhard o. ö. Professor der Kirchengeschichte an der k. k. Universität in Wien. Stuttgart. Jos. Roth'sche Verlagshandlung«. 1898. Str. 42, cena 1 krona.

Do l. 1818 je na knežji graščini v Vaduzu deželo upravljal knezov oskrbnik; od l. 1818 do 19. febr. 1878 so upravljali deželo stanovi, kakor svoj čas v avstrijskih kronovinah. Od l. 1878 pa ima kneževina moderno ustavo. Deželni zbor šteje 15 poslancev, in sicer jih voli prebivalstvo 12 na štiri leta, 3 pa imenuje knez sam. Volitve so indirektno, to je, na 100 duš prideta dva volivna moža. Aktivno in pasivno volivno pravico ima vsak moški, ki je star 24 let in ima domovinsko pravico. Zanimivo pa je, da ustava določa volivno dolžnost, to je, da mora vsak prvotni volivec plačati kazen, ako se neopravičen ne udeleži volitve. Deželni zbor se shaja vsako leto meseca maja, dela zakone, določa davke in rešuje pritožbe glede državne uprave. Dohodki znašajo do 17.000 glđ., toda knez pusti vse deželici za šole, ceste in druge potrebe. Ako se poslanci sporekó v denarnih vprašanjih, potem vedno knez reši prepis s tem, da sam plača.

Prebivavci so skoraj izključno katoliki ter pod škofijo Chur v Švici; v deželi je škofov vikarij. Po pogodbi je doslej Avstrija upravljala pošto, brzovav in carino, tudi denar je avstrijskega kova. Toda z novim letom dobi kneževina Liechtenstein svoj denar. Deželni zbor je že sklenil dotični zakon. Zanimiva in srečna je pač ta deželica!

Zdi se nam primerno, da podamo cenjenim čitateljem nekaj mislij iz tega govora; naj bi besede, izgovorjene na najodličnejšem učnem zavodu naše države, našle odmev tudi na slovenskih tleh, tembolj ker je naše znanstvo za pravo še le v početnem razvoju.

Govor Ehrhardov razpada v 3 dele. V prvem delu se pretresa vprašanje, katero mesto zavzema cerkvena zgodovina v okviru svetovne zgodovine. Svetovna zgodovina v najširšem pomenu obsega vse, kar je nastalo, kar se spreminja, godi in razvija. V tem pomenu se začenja svetovna zgodovina tam, kjer so se zagibali prvi atomi in teče naprej v nedogledno morje bodočih časov. Pred to zgodovino se šibi človeški razum, ker vesoljstva ne more obseči. V ožjem pomenu, kot človeška veda, je svetovna povestnica zgodovina človeštva in se kot taka bistveno razločuje od naravne zgodovine ali naravoslovja (Naturgeschichte). Zgodovina človeštva zatorej brezuvetno kaže bistven razloček med človekom in živalijo. Zgodovina človeštva sega od najstarejših rodov, ki so zapustili kake sledove svojega življenja, da onih narodov, ki stoje na vrhuncu omike, katerih dela občudujejo in bodo občudovali potomci. Življenjski proces človeštva, njega kulturno delovanje, kakor se je dejanski vršilo, trajne in za posamezne dele človeštva merodajne kulturne pridobitve, v soglasju in boju z naravnimi močmi, to je predmet svetovne zgodovine.

Kakorkoli so pa različne težnje, razmere in smeri človeškega življenja, vendar se vse naposled stekajo v jeden smoter: človeštvo teži po svojem spopolnjenju. To spopolnjenje je v spoznavanju resnice pa v dejstvomljanju dobrega in lepega. Ker je pa Bog absolutna resnica, dobrota in lepota, zato se človeško delovanje in stremljenje v svojih zadnjih koreninah obrača na Boga, kakor pravi Ranke: »Das Göttliche ist immer das Ideale, das den Menschen vorleuchtet«. Zato je tudi verstvo najvažnejši činitelj v zgodovini vseh narodov. Nad vsemi verstvi pa se vzdiguje, kakor Alpe nad nizkimi holmci, krščanstvo. Zgodovina krščanstva v njegovi konkretni obliki je pa ravno cerkvena zgodovina. Zatorej je cerkvena zgodovina najžlahtnejši del in hkrati idejalno središče svetovne zgodovine. Brez cerkvene zgodovine je svetovna zgodovina nerazumljiva. Celo Hegel priznava to, ko pravi o Kristusu: »Bis hierher und von daher geht die Weltgeschichte«.

V drugem delu pisatelj, oziroma govornik pojasnjuje razmerje med cerkveno zgodovino in bogoslovjem. Namen cerkvene zgodovine je: zasledovati življenje in delovanje krščanske cerkve, v kateri se javlja in vtelesuje krščanstvo. Nasproti sistematičnemu bogoslovju stoji zgodovina kot ravnopravna in samostalna veda. Vendar je v organični zvezi z drugimi bogoslovnimi panogami, in vse skupaj sestavljajo umstveno spoznavanje krščanstva. Krščanstvo je zgodovinski

čin in se brez cerkve ne da pojmiti, zato se tudi krščanstvo ne more spoznati brez cerkvene zgodovine. Prav po cerkveni zgodovini dobiva celotno bogoslovje svojo splošno in javno veljavo in važnost. Zanemarjanje bogoslovne vede je v občutno škodo za vsak krščanski narod v duševnem in družabnem oziru. Ta praznina se čuti zlasti dandanes. Posvetni, omikani krogi se ali sploh nič ne brigajo za cerkvene, verske in bogoslovne reči, ali pa imajo o tem popolnoma krive pojme. Ni dobro, da se bogoslovna veda odteguje javnemu svetu in se zapira v samoto, treba je, da zopet stopi v javnost, v ospredje človeških ved. Najlažji pot, po katerem pride bogoslovna veda v javnost, je ravno cerkvena zgodovina.

Najvažnejši je pa tretji del, ki rešuje vprašanje, kake lastnosti mora imeti cerkvena zgodovina in kako nalogo ima zlasti v današnjem času. Kake lastnosti naj ima cerkvena zgodovina? Pred vsem mora imeti one lastnosti, ki so potrebne zgodovinski vedi sploh: natančno poznavanje virov, preiščljena kritika, stvarno razlaganje virov in dejstev in njih genetične zveze. Cerkveni zgodovinar nikakor ne zadosti svoji nalogi, če iz raznih virov — morda že tiskanih in obdelanih — kopiči dolge citate in suha dejstva, brez notranje zveze in logike.

Cerkvena zgodovina pa še ima svoje posebne zakone. Prvi zakon za cerkvenega zgodovinarja je, da smatra cerkev kot božjo napravo. Tukaj pač ugovarjajo nasprotniki, češ, to je apsjonizem, na ta način je objektivna zgodovina nemogoča. Toda nasprotniki ne pomislijo, da sami sebe bijejo v obraz s tem ugovorom. Nasprotniku velja načelo: »Cerkev je človeško delo, kakor vsako drugo.« Skozi naočnike tega načela razmotruje in presoja celo cerkveno zgodovino. Veren cerkveni zgodovinar pa pravi: »Cerkev je božja naprava«, in s tega stališča presoja cerkveno zgodovino.

Kateri je na boljšem? Prevažen zgodovinski zakon je, da stvar presojamo s stališča stvari same. Od kod ve nasprotnik, da je cerkev človeška naprava? A posteriori, iz cerkvene zgodovine gotovo ne, ker cerkev je dejanski sama sebe vedno smatrala kot božjo napravo. Vzel je torej ono načelo a priori iz svojega filozofičnega in svetovnega naziranja. Nasprotno pa pravi cerkveni zgodovinar računa z dejstvom, t. j. cerkev presoja z njenega stališča. (Konec sledi.)

Politični pregled.

V Ljubljani, 28. februarja.

Nov volilni red za nižje-avstrijski deželni zbor. V včerajšnji prvi seji nižje-avstrijskega deželnega zbora predložil je deželni odbor že napovedano spremembo volilnega reda. Po novem načrtu štel bo deželni zbor 90 mesto dosedanjih 78 poslancev, ki se takole razdele po posamnih skupinah: 1. trije virilisti, namreč:

Piši svoji gospej, da jo jaz pozdravljam.

Niels piše. Nekaj naglih besed, ne pove, kaj se je zgodilo, tudi gospe Lily ne omeni; spodaj pa zapiše: Te pozdravlja in poljublja Tvoj zvesti N.

Postrešček je že tu, — »moj osebni postrešček«, pravi Alf. Mož se udano nasmeje, popraska si nos in gre.

Še nekoliko časa ostanejo. Ker vedo, da bodo še delj časa skupaj, so bolj tihi, kakor bi bili nekako tuji med seboj, kakor bi se drug drugzega naveličali. Gospa Lily Linden gleda še vedno na veliki trg. Zunaj se temni, sneg naletava. V daljavi leže podrtine nekega gradu, ki je nekoč pogorel.

Ne, iti moramo, pravi nato Alf.

Odidejo.

Stopajo v milobnem, čistem južnem vetru, in gospej Lily zarudeče blede lica. Ljudje hodijo tiho po svežem, mehkelem snegu. V svitu električnih svetilk drče mimo lepe mlade deklice. Alf namigne predrzno nekej dvojici, in ti se smejo za njimi.

Glej! pravi on in se obrne k Nielsu — svet je poln žensk, in mi smo večno mladi.

To je praktična morala, in prav lahko umljiva, opomni smeje gospa Lily. — Toda dajte mi roko, Niels Graff, trator je polzek.

(Dalje sledi)

Sodnji dan.

Spisal J. Joergensen.

(Dalje.)

Potem molče. Gostje vstopajo, beli od snega, otrešajo si pred vrati sneg z nog in obešajo suknje ob peč. Niels naroči še tri kozarce.

Toda, pravi nakrat, prav za prav bi moral sedaj domov.

Alf pogleda na uro.

Veš kaj? zakliče. — Nekaj ti predlagam. Gospa Lily mi je obljubila, da bode nocoj z menoj večerjala; napravi mi še ti to veselje in pojdi k meni na večerjo. Čisto navadno. Kaj ne da?

Alf se sklone in pogleda Nielsa, in oči njegove so tako proseče, kakor bi bila sreča celega njegovega življenja odvisna od prijateljeve besedice, da ali ne.

Žena me pričakuje, pravi Niels. — Moram ji vendar povedati, kaj se je pripetilo.

Naznanili ji bodemo s par besedami. Piši ji, da z menoj večerjaš, — med tem bodem preskrbel jaz postreška.

In on namigne natakarku.

Niels pogleda gospo Lily. Vzdignila je kozarec kvišku in skozi zlato tekočino ogleduje ljudi na trgu, ki stoje v kozarcu, kakor na fotografični plošči, na glavah. Potem se obrne za trenotek k njemu in pravi uljudno:

knezonaškof dunajski, škof št. hipolitski in rektor dunajskega vseučilišča; 2. 87, dosedaj le 75, izvoljenih poslancev in sicer: 25 zastopnikov dunajskega mesta in trgovinske zbornice; Dunaj je toraj sam zase jedna skupina; 34 zastopnikov ostalih nižjeavstrijskih mestnih in kmečkih občin, mesta in kmečke občine tvorijo skupaj jedno samo kurijo; 16 zastopnikov velikega posestva in 12 poslancev splošne volilne skupine, katere dosedaj še ni bilo. Za teh dvanajst poslancev je sedaj pomnožen deželni zastop. V deželnem odboru bode v bodoče mesto šestih sedelo osem mož in sicer bodo štirje zastopniki kurj in štirje izvoljeni iz cele zbornice. Dunajski prvi okraj, ki je volil dosedaj 6 poslancev, bo imel v bodoče le jednega zastopnika v dunajski skupini. V splošni skupini voli dunajsko mesto 6, ostala dežela šest poslancev. Dunajsko mesto ima toraj skupno z virilisti in zastopniki veleposestva blizu 35 poslancev, toraj več kakor jedno tretjino. V splošni volilni skupini ima volilno pravico vsak moški državljani, ki je dopolnil 24. leto in je pred razpisom volitev vsaj šest mesecev v dotični občini. — Židovski liberalci s tem načrtom kajpada niso zadovoljni, ker jim je znano, da si bodo tem načinom priborili k večjemu kakih 5 do 10 sedežev, kajti pri prihodnjih volitvah, ako se vsprejme predloženi načrt, bo povsod odločevalo krščansko ljudstvo, razun v I. dunajskem okraju, v trgovinski zbornici in morda v veleposestvu. Katoliška ali protisemitska stranka bo s tem znatno pridobila.

Nemški »volkstag« v Opavi. V nedeljo se je vršil v Opavi shod nemških združenih opozicionalcev, katerega se je vdeležilo do 1500 oseb iz raznih krajev Šlezije. Predsedoval je shodu opavski župan dr. Rochowanski, govorili so pa nemški prvaki dr. Demel, Hofmann, ki je pokazal svojo ogorčenost vsled podržavljenja opavske češke gimnazije, Kaiser o političnem položaju, Menger, Lecher, Türk in drugi, sami patentovani prvoboriteli nemštva. Povedal ni nihče nič novega, premlevali so le stare, že davno znane in nebrojokrat pogrete fraze o zatiranju nemštva, slovanski povodnji; udrihali so z vso silo po kršč. socialistih, katoliški ljudski stranki in sploh po vseh, ki ne trobijo v njih rog. Ogrevali so se mej drugim tudi za zvezo z Nemčijo. Sprejelo se je na tem shodu nekaj brezpomembnih resolucij ter mej drugim sklenilo, da se šleski Nemci po svojih zastopnikih vdeležijo posvetovanja nemških strank.

Grof Rechberg †. Minulo soboto po noči je umrl na svojem posestvu Kettenhof pri Schwechatu 93 let stari grof Bernhard Rechberg, ki je ministruval v Avstriji v najbolj zmedenih razmerah v dobi od 1859 do 1864. Rojen je bil leta 1806 v Regenu ter je že leta 1828 kot poslaniški atašej vstopil v avstrijsko državno službo. V letu 1855 je bil imenovan avstrijskim zveznim predsedstvenim poslanikom in tedaj je prišel v ožjo dotiko z Bismarckom, s katerim sta se spočetka precej dobro razumela, pozneje je bil pa grof Rechberg Bismarckov največji nasprotnik. Početkom italij. vojske v l. 1859 je bil imenovan Rechberg kot naslednik barona Buola zunanjim ministrom, kateri portfelj si je obdržal do 27. okt. 1864. Tedaj mu je cesar podelil red zlatega runa. Od tega časa nadalje se je mož popolno odtegnil javnosti, le kake dva ali trikrat je prišel v gospodsko zbornico in delegacije, kjer je poskušal opravičiti svojo politiko. Pri neki taki priliki mu je vojni minister baron Kuhn očital, da je Avstrija v letih 1860—1866 le vsled njegove politike toliko izdala za vojne namene. V javnosti je grof Rechberg ostal v spominu le še kot nasprotnik kneza Bismarcka.

Kompromis mej Szellom in opozicijo sloni, kakor poročajo ogerski listi, na naslednjih pogojih: I. Opozicija opusti porabo izrednih parlamentarnih sredstev in na dnevnem redu se nahajajoče predloge pridejo pod ministerskim predsedstvom Kolomana Szella v razpravo in rešitev v zbornici po nastopnem redu: a) volitev predsednika, b) indemnitet, c) predloga o vojaških novincih, d) nagodbeni in e) hrvatski provizorij. Ko bodo rešene vse te predloge, pride na vrsto državni proračun. II. Pri predlogi o volitvenih zadevah zjedini se se pogajajoči se stranki na sledečih načelih: 1. Takozvani »kanzelparagraf« (kaznovanje duhovniške »agitacije«) ostane v ve-

ljavi. 2. Na želje opozicije, ki merijo na spremembo volilnega zakona, se v tej predlogi ne bo oziralo. 3. Nadsodniki in sodniki v svojem volilnem okraju ne smejo nastopati kot kandidati. 4. Radi davčnih zastankov se nikomur ne sme odrekati volilna pravica. Nadaljne določbe se tičejo preosnove sedanjega hišnega reda za državni zbor. — To so torej pogoji, pod katerimi se je končal dolgotrajni boj. Opozicija je nekaj pridobila in sta posebno važni poslednji dve točki, toda še več bi bila lahko. Sploh pa vlada glasom te mirovne pogodbe niti ni zavezana, da mora predložiti omenjeni načrt recimo pred splošnimi volitvami v državni zbor, ker ni določen rok, kdaj se mora to zgoditi. Določbe o prepovedi agitacije državnih funkcionarjev pri volitvah, o kateri se je pisalo v soboto, tudi ni. Reči torej smemo, da je opozicija vladi mnogo preveč dovolila, dosegla pa le malo.

Dogodek v Parizu. Odkar je zasedel Loubet sedež predsednika francoske republike, poročajo listi vsak dan o demonstracijah, zarotah in enakih neredih v pariškem mestu in po deželi. Posl. Deroulé in Habert sta v zaporu, pri ostalih somišljenikih se pa vrše vsak dan preiskave. Po posebnem naročilu ministerskega predsednika Dupuya je naročil policijski predsednik Blanc sedemnajstim komisarjem, naj gredo v stanovanja »republikani nevarnih« mož ter dobro pazijo, da jim ne uide kako zanimivo pismo ali druga stvar. Posebno preže na pisma vojvode Orleanskega, toda dosedaj imajo v tej zadevi malo sreče. Prav proti načelom slobodne Francije prodirajo policijski agentje večkrat celo ponoči v stanovanja morda samo denunciranih mož, ki morajo odpreti vse svoje shrambe in omare. Vendar se pa povsodi pokaže, da mej člani patrijotiske zveze in njenim predsednikom Deroulédom ni nikake zarotniške zveze, ter da je poslednji na dan Faurovega pogreba postopal popolno na lastno roko. Dreyfusova afera je v teh dneh potisnjena skoro popolno v ozadje, ker najnovejše preiskave v Parizu in dogodek v Lille že itak dovolj zabavata živahni francoski narod.

Cerkveni letopis.

Tri goriške novosti.

I. Directorium liturgicum sanctae metropolitanae ecclesiae nec non archidioecesis Goritensis ... pro anno communi MDCCCXCIX.

Odkrito povemo, da smo se ga prav iz srca razveselili. Zdaj tudi lahko priznamo, da nas je bilo prejšnjega — sram. Pa se res ni več spodobil niti papir niti tisk. Letos pa so nam dali prav dober papir in tisk najboljši, ki ga vzmore Hilarijanska tiskarna.

Oblika je zmanjšana in prav priročna. Kar je pa največ, novi direktorij je pregleden, ker so prazniki tiskani debelo. Opazke so natisnjene drobneje, kar nam ugaja, nekaterim je pa bolj prejšnji ležeči tisk.

Notranji ustroj je pa ostal, kakor je bil.

Direktorij se ozira na stare brevirje in stare misale. Mogoče, da je s tem ustrezno starim gospodom. Kdor ima pa novejšo izdajo, njega to samo moti. Če se stvar prav premisli, res ni več praktiška. Saj je vendar prenerodno moliti brevir ali pa mašo brati iz samih »frčečih listov« ali pa iskati po celih bukvalah, ko je v novi izdaji vse vkup. Mislim, da se zdaj že izplača kupiti nov brevir in nov misal, zlasti odkar so spremenili rubrike. Zato tudi upamo, da bo prihodnji direktorij sestavljen že na podlagi novih izdaj. S tem se bo brez škode — celo na korist — precej okrajšal.

Brez škode bi se dal še okrajšati, ako bi se izpustile stvari, ki so pisane na dotičnih mestih v brevirju in misalu, n. pr.: ll. 1. n. cur. fer. — m. t. v. — sobotne antifone za magnificat itd. Sicer pa vemo, da nekateri gg. ne bi marali, da bi se to izpustilo.

Čisto brez napak tudi ne bo. N. pr. 18. febr. zahteva v vesperah com. fer., a vespere so a cap. Dom. — 20. apr. ima v votivnem oficiju Sv. R. T. com. de Cruce, kar po XXXV., 2. novih rubrik ne velja.

Mej liturgičnimi opazkami stoji še vedno XXI., da se pri krstu botrov ne sme po domače vpra-

šati. Čemu se sklicevati na določbo iz l. 1857, ko imamo novejšo drugačno?

II. Status personalis et localis archi dioeceseos Goritensis ineunte anno 1899.

Kar smo rekli pri direktoriju o papirju, tisku in sploh o obliki, velja jednako pri imeniku. Tudi notranji ustroj je tukaj izboljšan. Poslužimo se fraze in recimo, da je letošnji imenik epohalen.

Dokaj je pomnožen. Deželni nadškofijski in prvostolni patroni. Papež. Kardinali. Conspectus hierarchiae cath. Summarius conspectus historicus goriske nadškofije. Consiliiarii consistorii archiepiscopalis ad honores skupaj naštetih. Seminarium puerorum. Sacerdotes institutioni publicae in civit. Goritien. addicti. Inspectio scholarum. Vse to je precej v začetku imenika na novo. Zadaj pa: Conspectus patronatum ter Series sacerdotum iuxta aetatem canonicam. Za zadnji pregled smo posebno hvaležni.

Dekanije so letos razvrščene po abecedi (latinski) Slovenskih krajev imena se pišejo slovensko, italijanskih italijansko, kar je jedino prav. — Tudi našemu č se je v abecednem redu priznala enakopravnost. In še več drugih prememb.

Za prihodnji imenik nekaj želja!

Index localis bo treba pregledati in urediti. Jednako rojstne kraje duhovnikov. Pri mnogih je pisano celo, naj se piše fara. Pri negoriških, zlasti kranjskih krajih so rado pisana tako imenovana nemška imena, pa vedno še prav ne. Neki duhovnik n. pr. je iz Dobropolj, pa se bere: Gurkfeld. Naj se piše slovensko. Pri bogoslovcih bi »žihere« stalo, iz katere fare so, saj je povedano celo pri gojencih malega semenišča.

Radi bi imeli v imeniku vse cerkve in pokopališča, kar letos ni. N. pr. cerkve sv. Mavra s pokopališčem v fari svete Lucije na Mostu ne najdemo.

Lahko bi prišle v imenik šole.

Ali še velja: »Subsidar. et scholae Mag. ?« Po nekodi je letos odpadlo, n. pr. Podbrdom.

Sicer pa sestavljavca lahko pogleda imenike drugih škofij, a rectores ecclesiarum naj pošljejo podatkov.

III. Folium ecclesiasticum. Poprej smo imeli: Folium periodicum. Novi škofijski list je izpremenil obliko: 4° iz 8°, papir, tisk Postal je bolj uraden list. Sicer pa o tem in zlasti o rajnkem Folium periodicum morda o priliki kaj več.

Res je: Aller guten Dinge sind drei, a mi bi radi naznanili še četrto novost: nov proprij. Živo ga je treba. Sicer pa upamo, da se nam ta želja kmalu izpolni.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 28. februvarija.

(Nabiranje udnine za Mohorjevo družbo.) Ker treba poverjenikom Mohorjeve družbe do 5. marca t. j. do prihodnje nedelje poslati imenik in udnino nabranih udov, zato opozarjamo, da oni rojaki, ki do sedaj še niso vplačali udnine, to nemudoma store tekom tega tedna. Letnina znaša 1 gld.

(Vprašanje na slavno davčno administracijo v Ljubljani.) Najemščino treba v Ljubljani hišnim posestnikom plačati kot prvi obrok 1. febr. Kdor v 14. dneh ne plača davka, mora plačevati zamudne obresti. Letos davkoplačevalci do včeraj, ko so dobili plačilne naloge, niso vedeli, koliko jim bo plačati, zato prej niso mogli davka plačati. Ko pa so takoj včeraj šli s plačilnim nalogom plačat najemščino, morali so tudi plačati zamudne obresti; ako si pa prišel brez plačilne pole, ker je še nisi dobil in si hotel plačati, davčni urad denarja ni vsprejel. Vzrok zamudi torej ni pri davkoplačevalcih. Ako pa je vzrok zamudam pri davčni administraciji, ne pa pri strankah, zakaj morajo potem davkoplačevalci plačevati kazen? Pojasnila od finančnega oblastva prosi

več davkoplačevalcev, ki so brez lastne krivde morali plačati zamudne obresti.

(Iz Ribnice) se nam poroča 27. t. m.: K večrajšnemu shodu v Ribnico prišli so trgovci in nekateri krčmarji iz Ribnice, Dolenjevasi, Sodrašice in Velikih Lašč. Navzočih je bilo okoli 50 oseb. Sklenili so delovati na vse načine proti konsumnim društvom. Načelnikom shoda je bil izvoljen poslanec kmetskih občin Višnikar. Naš dopisnik,

sveten gospod, dostavlja, da je lahko dokazati, da so trgovci v Ribnici, Dolenji vasi in Sodrašici sami krivi, da so se, ali da se bodo ustanovila konsumna društva v teh krajih.

(V Gerici) je bil včeraj pri dopolnilni volitvi v deželni zbor namesto grofa Fr. Coroninija izvoljen kandidat laške stranke dr. Egger.

(Ljubljanski ognjegasci) so imeli včeraj prvo slovensko vajo. Pokazalo se je, da težave s slovenskim poveljevanjem nikakor niso tolike, kakor se je nalašč strašilo. Dasi je bila prva slovenska vaja, vendar je šlo že vse prav gladko, vsaj ima naše gasilno društvo res izborna moštvo. Tudi g. Schantel je prav dobro znal slovenski, kar nikdar dvomili nismo.

(Poštni promet v Bohinju.) Na prošnjo »Slov. planinskega društva« in bohinjskih občin je trgovsko ministerstvo ustanovilo poštni urad v Starih Fužinah in postavilo nabiralnik za pisma v Srednji Vasi.

(V nedeljo v »Katoliški dom«) »Slovenska krščansko-socijalna zveza« priredi v nedeljo dne 5. marca na korist svoje društvene zastave nekaj lepih predstav. Igrala se bode izvirna Stritarjeva igra »Nedolžen!«, dalje ljubka izvirna otročja igrice »Ob materinem godu« in izvirna Aleševčeva igra »Nemški ne znajo!« Poleg tega pripravljajo še člani mladeniškega društva zanimivo podučno igro. Pred predstavo in med dejanji igra iz posebne prijaznosti slavni hrvatski tamburaški klub »Danica«. Vspored je torej velezanimiv in mi le želimo, da bi bil obisk z ozirom na namen predstave prav mnogobrojen. Sedeži se že dobivajo v Štefotovi prodajalnici pred skofijo. Cene: Sedeži I. vrste 70 kr., II. vrste 50 kr., III. vrste 40 kr., IV. vrste 30 kr., V. vrste 20 kr. Stojišča 10 kr. Začetek točno ob 7. uri zvečer.

(S Kumljanskega.) Slučajno sem dobil v roke tretjo številko »Slov. Lista«, v katerem zagorski dopisnik toži, da se Kumljanci nič ne ganemo. — Naj vé, da smo se ganili in še pri prvih smo bili — samo pohvalili se nismo nič. Peticije za vseučilišče in nadsodišče v Ljubljani odposlala je namreč občina Sv. Križ pri Svibnem že meseca novembra minulega leta.

(Z Iga) 27. febr. Od kedaj imajo orožniki dovoljenje, vsebino uradnih dopisov po krčmah raznašati? Okrajno glavarstvo v Ljubljani je poslalo žandarmeriji na Igu neki ukaz radi našega kmetijskega društva. Načelstvo društva ni ničesar prejelo. Kar na jedenkrat je zašumelo po celi vasi in dalje po fari, da v društvu ne smejo več vina točiti. Marsikaterega društvenika je britko zadela ta novica, saj se je do sedaj lahko za par novcev okrepčal z zdravim, pristno kapljico, v prihodnje bo moral pa zopet drago plačevati narejeno polvino. Umestno je bilo tedaj vprašanje: Kdo je to prepovedal? Čulo se je, da je orožnik Bojc to govoril v gostilni pri Mežanu in drugod. Kako so se veselili nasprotniki tolike zmage cele štiri dnij. »Doli s tablo« je zaklical oproda z Minatijem gredoč mimo zadružne hiše v soboto dne 25. t. m. Niti četrta vina ne boš več prodal, pretil je sosed Mežan upravitelju zadruga, če pa, grem takoj po orožnika Bojca. Nič več ne bodo prodajali, klicali so in »Slov. Narod« je 25. t. m. prinesel med drugimi lažmi, radi katerih se bomo drugje videli, novico, da je v zadrugi na Igu vino točiti uradno prepovedano. Šele 26. t. m. je dostavil uradni sluga načelniku zadruga obvestilo okrajnega glavarstva ljubljanskega, da zahteva slavno glavarstvo uradnega dopustila za točenje tudi za ude, ali naj se prijavi vsklic deželni vladi v Ljubljani. Radovedni smo, ali bo dobil orožnik pohvalo višjih organov za svoje delo, ali ne!

(Kaj je z drama cigaretami?) Kolikor smo se mogli informovati, ni na pisanju graške »Tagespošte«, da so tu zaplenili več tisoč kartonov drama cigaret, niti jedne resnične besede. Vsa ta gonja proti tem cigaretam je delo tihotapcev s tobakom in cigaretami. V Primorju, Dalmaciji in Trstu se proda mnogo teh cigaret, ker so po ceni, dve za jeden krajcar. Tam pa imajo tihotapci s tobakom in cigaretami svoj dom in svoj »kšeft«. Ker so tihotapci v smrtnem sovraštvu s finančno oblastjo, ki jim kvarijo njihov »kšeft« in jih preganja, je kaj lahko mogoče in tudi verjetno, da so ti v zvezi z nekaterimi drugimi uprizorili sistematično »pokanje« in »eksplozovanje« drama cigaret. S tem se na jedni strani maščujejo na fiskusu, na drugi strani pa se nadjajo, da bo

šel kontraband bolje v denar, ako spravijo drž. fabrikat ob zaupanje. Ko bi prišle drama cigarete iz tovarne take, kakor pišejo časniki, potem bi morale i tudi drugod, na Dunaju in v Ljubljani pokati te cigarete, kajti čez 100 milijonov drama cigaret se izdelata na leto v Ljubljani in od teh ne gre niti tretjina v Trst. Sicer pa bode dokazala preiskava, kaj je prav za prav s temi cigaretami, če bode sploh kaj pozitivnega dognala. — »Edinost« poroča, da je bil tržaški finančni ravnatelj z odposlancem ravnateljstva tobačne režije in jednim finančnim koncipistom v Rovinju, kjer so posredovanjem drž. pravdnštva in okr. sodišča odprli nad 11.000 drama cigaret. toda našli niso niti sledu kake razstreljive tvarine. Istotako so v Trstu v dotični prodajalnici preiskali vse sport-cigarete brez vsacega vpeha. Preiskava se še nadaljuje, doslej so odprli že blizu 30.000 cigaret, ki pa so bile v popolnem redu. Konečno pa poroča imenovani list, da je okrožno sodišče v Rovinju pričelo preiskavo proti onemu Antonu Viale, v čigar rokah se je baje dne 21. februarija razletela drama cigareta, in da so ga zaprli. Govori se namreč, da je sam dejal v cigareto glavico od žveplenke.

(Kranjski veteranski kor) je imel v nedeljo svoj občni zbor, na katerem se je poveljnik g. I. Mihalič spominjal cesarjevega jubileja in pokojne cesarice. Dohodki so v minolem letu znašali 1396 gl. 23 kr., troški 1371 gl. 96 kr.; podpor je 32 obolelih članov prejelo 518 gl. 52 kr., pogrebni troški so znesli 72 gl. in vdovam se je darovalo 45 gl. Denarno imetje znaša 5142 gl. 20 kr., inventar se ceni na 858 gl. Društvu je pristopilo 51 novih članov. Zbor je sklenil, da so isti člani, ki ne nosijo uniforme, le podporni člani in ne redni. Pri dopolnilnih volitvah so bili izvoljeni: poveljnikovim namestnikom Fr. Škof, odbornikom I. Pliberšek, revizorji L. Blaznik, V. Fretze in Jos. Plankar, zastavnim častnikom A. Jagonak, namestnikom I. Wimer, poročniki I. Kordeš, M. Horvat in Al. Zorman, nadlovcema Fr. Vrhovec in M. Mihelič.

(Katoliško narodno društvo v Starem Trgu) je imelo zadnjo nedeljo svoj občni zbor. Udov šteje do 300; ima lepo knjižnico, ki se zelo pridno prebira. V prostorih konsumnega društva so na razpolago udom raznovrstni slovenski časopisi, ki se zlagajo z društvenimi načeli. Zboru je predsedoval društveni predsednik župnik Ponikvar. Tajniško poročilo je podal kapelan Dolinar. V odbor so se izvolili stari odborniki. Ko se je dokončal uradni del, je govoril dr. Krek. Do zadnjega kotička natlačena velika dvorana je pričala, da v starotirski občini za liberalno misel ni več prostora. Po shodu so se zbrani možje razgovarjali o prihodnjih občinskih volitvah in določili kandidate. Ta zbor je sijajno pokazal, da liberalne laži in neumno pisarjenje le utrjuje našo politiško in gospodarsko organizacijo.

(Umrli je) Jože Levec, organist na Sveti Gori pri Litiji, dne 23. t. m. previden s sv. zakramenti. Pogreb je bil 25. dopoludne. Prav škoda ga je, bil je blaga duša, povsod priljubljen. Cerkev je zgubila izvrstnega cerkvenika in organista, mi Sv. Gorci pa dobrega prijatelja. —e—

(Excurrendo šole) je dovolil dež. šol. svet za Nomen in Podkorito.

(Dopolnilna volitev v Istri.) Za mesta Labinj, Pazin in Plominj je na dan 15. sušca razpisana volitev v deželni zbor isterski na mesto umrlega dr. Constantinija. Ta volitev je velike važnosti za hrvatsko stranko. Pri predzadnjih volitvah je bil izvoljen pokojni okrajni glavar Simsig, ki pa je valed pritiska italijanašev in namestnika Rinaldinija moral mandat prepustiti Italijanu. Bil je nato izvoljen Constantini, prejšnji župan pazinski, jako delaven in vpliven mož med Italijani. Hrvatska stranka je proti njemu kandidovala g. Šime Defarja, obč. načelnika v Tinjanu, ki je pri ljudstvu obče priljubljen. Hrvatska zmaga bi torej ne bila nemogoča, ako dobé primerne ugledega kandidata.

(Zopet primanjkljaj.) Tudi v Piranu je mestni zastop zasledil, da je v raznih blagajnah za dobrodelne namene in v blagajni mestne zastavljavnice 12 176 gl. 36 kr. primanjkljaja. Te svote je ponoveril blagajnik Nikolo Fragiaco, član ugledne piranske obitelji. Nikolo jo je popihal iz dežele, a občina sedaj od obitelji Fragiaco zahteva povračilo škode.

(Lahonski spomenik.) Italijanaši v Labinju hočejo v mestno hišo vzdati kamenito ploščo v spomin, da so baje pred 300 leti beneške čete prepodile uskoke od Labinja. Torej proslava italijanskim Benetkam na avstrijskih tleh!

(Ponarejanje vina.) Minulo leto so na Reki zaprli dva italijanska pomorska kapitana, ker se je dokazalo, da sta ponaredila pečat tamošnjega finančnega urada. Te dni pa sta bila dva italijanska podanika zaradi ponarejanja vina kaznovana na 70.000 gl. Zaplenili so jima tudi »vino« in barke. To so posledice znane klavzule v trgovski pogodbi z Italijo.

(Poziv.) Občeznani skladatelj v Zagrebu, g. F. S. Vilhar naznanja, da je svojo, z velikim navdušenjem vsprejeto narodno opero »Smiljana« priredil tudi za klavir. Za to opero se zanimljejo že neka prva kazališča v inozemstvu. »Smilijan« izide s hrvatskim in nemškim tekstom, obsegala bode 39 pol v kvart-formatu ter stala 5 gl. — Skladatelj je zadovoljen, ako pokrije tiskovne stroške, ter prosi, naj se mu naročniki javijo po dopisnici, da more določiti število iztisov.

(Iz Reke.) Rečani so zopet odločno pokazali, da se nočejo nikakor udati mažarskemu nasilstvu. Pri volitvi v trgovsko in obrtno zbornico izvoljeni so sami avtonomaši — in nekaj Hrvatov. In pri vsem tem trdi Pester-Lloydov dopisnik, da so nadvladali vladinovi. — Vlada si na vse kriplje prizadeva pridobiti si Rečane — ali vse zastonj, nečejo se vdati; — v to svrhu namerava prirediti po leti v Reki obrtno razstavo — kateri se pametni posmehujejo — saj je prepozno in premalo časa za pripravo in meščani tudi ne marajo na limanice. — V reški luki je vsidrana vojniška ladja »Pelikan«, katera stoji na razpolaganje nadvojvodi Francu Ferdinandu, ki biva zdaj v Opatiji. — Na Sušaku — kakor je bilo že povedano — ustanovil se je odbor za zidanje nove tako potrebne cerkve — nekdo je poklonil zemljišče na prav lepem mestu — nekateri so tudi dali ali obljubili pripomoči, mej njimi poznani trgovec Ružić, ali žalibog, da stvar gre počasi naprej in zadolžena občina je odrekla svojo podporo.

(Poročevalcem »N. Freie Presse«) se slabo godi. Povsod jim zapirajo vrata. Nedavno so izgnali njenega pariškega dopisnika s Francoskega, in že čitamo, da je mestni svet dunajski soglasno sklenil, da se prepove poročevalcu famoznega čifutskega lista vstop k sejам občinskega sveta. Kot vzrok se navaja njegovo tendenciozno pisanje o javnem in družabnem položaju Dunaja in sovražno vedenje proti dunajskemu občinskemu svetu. Tako naj bi se povsod postopalo z židovskimi žurnalisti, katerih predrznost je že uprav neznosna. Tudi žid Penizek poroča v »Prešo« in tudi on nima vstopa v ložo žurnalistov v državnem zboru.

(Extra Hungariam non est vita.) »P. L.« poroča, da je v občinah Landok in Brobec med slovaškim prebivalstvom največja revščina. Zadnje tedne je ondi šest otrok umrlo za lakoto. Ljudje žive kot živina v umazanih kletih. Vsled deževja jim je lani segnil krompir in tako so zgubili navadno živilo. Knez Hohenlohe in drugi dobrotniki so pač revežem darovali nekaj tisočakov, a ta svota ne zadošča za kruh. Ali more država mirno gledati, ko ljudstvo lakote umira? Ali pa morda velja: Tót nem ember?!

(Schell na indeksu.) »Osservatore Romano« ima odlok kongregacije za indeks, s katerim je kongregacija prepovedala sledeče knjige würzburgskega vseučilišnega bogoslovnega profesorja dr. Hermana Schella: 1. Katholische Dogmatik, in sechs Büchern. Paderborn. Ferdin. Schöningh. 1889, 1893. — 2. Die göttliche Wahrheit des Christenthums, in vier Büchern. Paderborn. Schöningh. 1895, 1896. — 3. Der Katholicismus als Princip des Fortschrittes. Würzburg. Andreas Göbel. 1897. — 4. Die neue Zeit und der alte Glaube. Würzburg. Göbel. 1898. — Dotična seja kongregacije za indeks je bila 15. decembra, odlok pa je z dne 23. februarija; podpisan je kardinal Steinhuber. Sedaj je prišel za Schella čas poskušnje. Marsikaj lepega je napisal, a napisal je tudi mnogo dvoumnega in krivega, kar so nasprotniki katoliške cerkve izrabljali. Če je nagibala Schella res le ljubezen do cerkve Kristusove, kakor je tako rad povdarjal, bomo kmalu učakali, da se bode podvrget razzodbi iste cerkve.

Če pa tega ne stori, bode s tem le razkril, da ga ni vodila ljubezen do razodete resnice in nje duvarice, svete cerkve, ampak le samoljubje in užaljen ponos, ki tako lahko zводи posebno darovite duhove!

(Ženski volilni odbor.) Povodom bodočih občinskih volitev v Lvovu se je osnoval ženski volilni odbor, ki je izdal ognjevit volilni oklic za »vzajemnost«. V Lvovu je 1700 žensk, ki imajo volilno pravico za občinski zastop.

(Katoliška cerkev v Združenih državah.) »Catholic Directory« za leto 1899 poroča, da je v ameriških Združenih državah 9,907.412 katolikov, 50.790 več od lani. Hierarhija šteje papeževa delegata, 12 nadškofov (dve mesti sta sedaj prazni), 80 škofov in 11.119 duhovnikov, od katerih je 2756 redovnikov. Število duhovnikov se je od lani pomnožilo za 208. Božjih hiš je 10.002, in sicer cerkev z duhovniki 6036, misijskih cerkev 3766 in kapel 1569. Župnijskih šol je 3581, ki štejejo 815.063 učencev. Sirotišnic je 251, ki oskrbujejo 35.030 otrok. Vseučilišč navaja direktorij 11, semenišč 32 za svetne duhovnike in 70 za redovnike; kolegijev za dečke je 191 in akademij za deklice 655.

(Na severni tečaj) priredi ekspedicijo vojvoda Abruski. Te dni se je iz Kristijanije vrnil v Turin, da vredi svoje stvari. Troški za ekspedicijo, ki bode trajala tri leta, so proračunjeni na štiri milijone lir. Vojvodi je njegov stric kralj Umberto v ta namen podaril jeden milijon.

Društva.

(Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani) so poslali: Tušakovi otroci pri sv. Antonu v Slov. Goricah 1 gld. — Moška podružnica v Kamniku znesek 7 gld., katerega so darovali povodom neke veselice »Kamniških rodoljubov« gg. c. kr. notar Karol Schmidinger 5 gld. in dva neimenovana rodoljuba po 1 gld. — Volilo pok. gospoda Lovr. Verbiča v Borovnici 200 gld. — Slavno upravnništvo »Slov. Lista« zbirko 14 gld. — G. učitelj Fort. Lužar nabral dne 5. februarja med udeleženci veselice pri g. Jak. Hribarju v Izlakah 4 gld. 32 kr. — Podružnica za Pliberk in okolico čisti dohodek tombole 13 gld. 52 kr. — C. g. Josip Vodošek, kapelan v Rajhenburgu, nabral na gostiji Cerjakove Jerčke v Meršivih Loščah 7 gld. 50 kr. — Čast. gospod Janez Vester, kurat v Otaležu pri Idriji po gospodu advokatu dr. Ivanu Šusteršiču 10 gld. — Slavna okrajna posojilnica v Kamniku 30 gld. — M. K. namesto vena na rakev umrle Ivane Kotnik 5 gld. — Podružnica v Ljutomeru iz nabiralnika pri gospodu Sršenu 2 gld. 80 kr. — Gospodična Fanika Burkelčeva v Radečah 2 gld. 50 kr. — Slavna posojilnica v Gornji Radgoni 5 gl. — Šentpeterska moška podružnica v Ljubljani po č. g. blagajniku Fr. Pavliču dohodek veselice 244 gld. 14 kr. in letnine 116 gld. 37 kr., skupaj 360 gl. 51 kr. — Slavna okrajna posojilnica v Litiji 10 gl. — Litijsko-šmartinske Slovenke 100 gl. kot osmo pokroviteljstvo: pokroviteljica bode gospa Josipina Bartl, soproga nadučitelja v Šmartinu pri Litiji. — Ormoška moška podružnica iz nabiralnika pri gosp. Simon Kandriču 2 gld. — Podružnica v Medgorjah na Koroškem 20 gld. — Darovalcem prisrčna hvala! Ljubljana in Litija sta postali z narodno požrtvovalnostjo Slovenije častni kroni.

Blagajništvo družbe sv. Cirila in Metoda v Ljubljani.

(»Slovenska Matica«) vabi na CXVI. odborovo sejo v sredo dne 8. sušca t. l. ob petih popoldne v društveni pisarni. Spored: 1. Naznanilo predsedništva. 2. Odobrenje zapisnika o CXV. odborovi seji. 3. Poročilo književnega odseka. 4. Poročilo tajnikovo. 5. Slučajnosti.

(»Dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem.«) Vabilo na veselico, katero priredi »dobrodelno društvo tiskarjev na Kranjskem« v Koslerjevi pivarni v nedeljo, 5. marca t. l. v korist društvene blagajne. Iz posebne prijaznosti sodelujeta slavno pevsko društvo »Slavec«, pod vodstvom pevovodje gosp. H. Beniška, in slavni tamburaški klub »Zvezda«. Začetek ob 5. uri popoldne. — Vstopnina 30 kr. za osebo. — Preplačila se z ozirom na dobrodelni namen s hvaležnostjo vsprejmo. — K mnogobrojni udeležbi vabi najljubnejše odbor.

(V odborslov. planinskega društva) so bili na zadnjem občnem zboru izvoljeni gg.: Jos. Hauptman, H. Lindtner, I. Macher, Jos. Mandelj, A. Mikuš, Fr. Orožen, dr. V. Foerster, A. Laharnar in M. Verovšek.

(Za Marijine družbe.) Tiska se nova knjižica »Vodilo otrokom Marijinim«. Izšla je iz istega peresa, kakor »Otrok Marijin« in »Najboljša mati«. Namenjena je društvnikom obojega spola. Da bo ugajala vsem, tudi najpreprostejšim udom, zato je poljudnejša, jednostavnejša in tudi krajša,

kakor »Otrok Marijin«. V obredniku se je izpustil samo I. in VI. oddelek; sicer se pa obredi vjemajo z onimi v »Otroku Marijinem«, ki se je tako hitro širil med udi, da je v pol leta skoro do cela pošel. Ker so skupne molitve iste, se bosta obe knjižici v isti družbi brez zmede objednem lahko rabili. Do cela nov je kratki pravilnik v »Vodilu«. »Otrok Marijin« podaja tudi natančna vodila družbenim predstojništvom; nova knjižica je pa samo vodilo preprostim otrokom Marijinim. Dohivala se bo pri predstojništvu Marijine družbe v Škofji Loki. V isti zalogi se dobé zadnji izvodi »Otroka Marijinega« skupaj vezanega z družbenim molitvenikom »Najboljša mati« v platno po 75 kr. Molitvenik sam (zdaj tudi v najelegantnejši vezavi), po 45, 75 in 100 kr. Krasne svetinje iz aluminija s slovenskim besedilom na svilnih trakovih za dekleta ali na pentljah za mladeniče, male svetinje, katere nosijo udje zmirom na vratu, posvečenja, različne sprejemnice. Družbe, ki hočejo dražjih sprejemnic v večjem številu, se morajo se ve začasno oglasiti.

Gospodarska organizacija.

Hranilnica in posojilnica Kojsko-Šmarten v Brdih, imela je mesecu januarju tega leta sprejemkov gld. 3.025-91 in izdatkov » 1.955-91

tedaj denarnega prometa gld. 4.981-82

Hranilnih vlog se je vložilo gld. 1.259—, vzdignilo pa 210— in je stanje hranilnih vlog gld. 7.048-20.

Posojil se je dalo gld. 1.145—, vrnilo pa gld. 515— in je stanje gld. 5.090—.

Naloženega denarja ima posojil. gld. 1.173-74
Članov pa 75.

Telefonska in brzojavna poročila.

Ptuj, 28. februarja. Pri današnji volitvi iz skupine velikega posestva v okrajni zastop so zmagali ptujski Slovenci v kljub nečudenemu pritisku nasprotnikov.

Dunaj, 28. februarja. Urednik »Wiener Tagblatt« Hecht je bil vsled tožbe posl. Gregoriga zaradi razžaljenja časti pred porotniki obsojen na šest mesecev zapora, odgovorni urednik pa na 100 gld. kazni radi zanemarjene paznosti.

Dunaj, 28. februarja. Poslanec dr. Gross je sklical volilce na shod v Iglavo; v svojem govoru je povdarjal, da bi v ustavni državi vlada, ki vodi posle, ne da bi imela za to dovoljenje državnega zbora za proračun, za postavbo glede vojaških novincev itd. morala biti nemogoča. O spravnih razgovorih se je izjavil, da vlada ni da bi posredovala. Čehi pa da morajo opustiti svojo narodno nadutost (!), potem je še le mogoče govoriti o začetku spravnih dogovorov; pozivljal je konečno, naj opozicijonalne, v zlasti nemške stranke ostanejo jedine, ker le v tem jim je zagotovljena konečna zmaga.

Dunaj, 28. februarja. Poročila raznih listov, da misli vlada koncem aprila sklicati državni zbor, da bi volil zastopnike v delegacije, so neosnovane. Svetovni mir je tako utrjen, da se za delegacije ne mudi do jeseni.

Dunaj, 28. februarja. Listi zopet poročajo, da misli pravosodni minister odstopiti; njegov naslednik bo vzeti iz poljskega kluba.

Dunaj, 28. februarja. Listi poročajo, da se mej avstrijsko in novo ogersko vlado kmalu dožene rešitev kvotnega vprašanja. Ministerski predsednik Szell je baje že obljubil, da se ne bo protivil povišanju ogerske kvote, in gotovi krogi so prepričani, da bodo počenši z novim letom 1900 Ogrji že plačevali 35 odstotkov. Ako se to vresniči, odpade tudi potreba sklicanja drž. zbora v svrhu izvolitve kvotne deputacije.

Dunaj, 28. febr. V deželnem zboru se je soglasno vsprejel predlog proti protustavni porabi paragrafa 14.

Dunaj, 28. februarja. Poročila danskih listov, da je ruski car obolel, so neosnovane.

Budimpešta, 28. februarja. Povodom končane krize so priredili opozicijonalni volilci v zvezi z vseučiliščniki bakljado po mestu. Red se ni kršil. Čuti je bilo mnogo eljenklicev na kralja in Szella.

Budimpešta, 28. februarja. Desidentje liberalne stranke so včeraj sklenili, da se zopet pridružijo svoji stranki. Tudi v nacionalni stranki se je storil tak sklep, ministerski predsednik Szell le še ne ve, ali se pridružijo vsi ali le nekateri člani te stranke.

Budimpešta, 28. februarja. Liberalna stranka se je poslovila od Banffyja, ki je dejal, da najbolje služi deželi in stranki, ako ne govori o zadnjih dogodkih.

Petrograd, 28. februarja. Car je izrazil papežu svoje obžalovanje, da radi ugovora italijanske vlade ni mogel tudi njega povabiti na mirovni shod.

Hamburg, 28. februarja. Policija je v Harburgu blizu Hamburga ukazala, da mora deset delavcev, avstrijskih podanikov iz Galicije, zapustiti nemško ozemlje.

Pariz, 28. februarja. V senatu se je vršila včeraj precej burna razprava o znani vladni predlogi. Poročevalec posebne komisije je predlagal, naj se načrt vsprejme. Na željo pravosodnega ministra je bila nujnost vsprejeta. Proti načrtu se je prvi oglašil senator Lecomte. Govorilo je za njim še več senatorjev, ki so se večinoma izjavljali proti predlogi. Razprava se je vsled tega morala prekiniti in se nadaljuje v današnji seji.

Pariz, 28. febr. Upanje je, da vlada zmaga glede skupnega sodišča v Dreyfusovi zadevi tudi v senatu z večino 25—30 glasov.

Pariz, 28. februarja. Po poročilih raznih listov dokazujejo papirji, ki so jih policijski komisarji zaplenili pri pariških zastopnikih vojvode Orleanskega, da res obstoji orleanistiška zarota.

Pariz, 28. februarja. »Temps« poroča, da so člani lige Moniecourtu zaplenili pismo vojvode Orleanskega, naslovljeno na bolgarskega kneza, katero so izročili vladi.

Madrid, 28. februarja. V današnji seji pričakujejo odločitve senata o špansko-ameriški mirovni pogodbi.

Hongkong, 28. febr. Filipinci objavljajo izjavo, v kateri se mej drugim glasi: Filipinci izjavljajo civilizovanemu svetu, da se hočejo do smrti boriti proti izdajstvu in surovi sili Amerikanov in da bodo, ako se pokaže potreba, tudi ženske vdeležile se te svete vojske za neodvisnost.

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 3062 m., srednji zračni tlak 7360 mm.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celsius	Vetrovi	Nebe	Padavina v 24 urah
27	9 zvečer	743.9	-2.8	sl. jug	jasno	
28	7 jutraj	744.5	-7.8	sr. svzh.	jasno	0.0
	3 popol.	743.6	7.6	sr. jug	"	

Srednja večerajšnja temperatura 2.9°, normale: 1.1°.

Zahvala.

223 1-1

Vsem ljubim sorodnikom, dragim prijateljem in znancem, posebno duhovskim sobratom izrekam za mnoge dokaze odkritosrčnega sočutja in sožalja ob prezgodnji smrti moje iskreno ljubljene, preblage in nenadomestljive sestre

Marije Pavlovčič

presrčno, najtoplejšo zahvalo. Zlasti se najiskrenejše zahvaljujem visokočastitemu gospodu Antonu Aleš, dekanu Semiškemu, veleč. g. Franju Dovgan, proštu Metliškemu, preč. g. Francišku Schweiger, deželnemu poslancu in župniku na Radovici, preč. g. Milko-tu Goleš, arko-kat. župniku v Dragah in drugi sosednji preč. duhovščini za častni spreved, kakor tudi g. učitelju Fr. Kenda za ganljivo petje pred župniščem, v cerkvi in na pokopališču, in sploh vsem za obilno udeležbo pri pogrebu nepozabne pokojnice. — Bog plati stotero!

Na Suhoru, dne 27. februarja 1899.

Jakob Pavlovčič,
župnik.

Na prodaj

prav ceno je v Šmartnem pri Litiji: hrastova obhajilna miza, več hrastovih klopj, vrat; križev pot, dva dobro ohranjena in lepa stranska oltarja, trije lestenci in prižnica.

222 2-1

Cerkveno predstojništvo v Šmartnem pri Litiji,
dne 27. februarja 1899.

Slamnike

snazi in po novi šegi **prenareja** 186 6-3
C. Brilli, Reselnova cesta šte. 16.

Gostilna

se dá precej v najem

z vsemi potrebnimi prostori in pohištvom v lepem kraju na **Notranjskem**, kjer je velik promet s tuji in popotniki.

Natančnejši pogoji se izvedó pri lastniku **A. Laurič-u**, Planina pri Rakeku. 199 4

Travina, vrtna, deteljna in pesna

SEMENA,

kakor **druge vrste semena** priporoča tvrdka

Franc Stupica

214 3-2 v Ljubljani.

Marije Terezije cesta.

Gričar & Mejač

v Ljubljani,

Prešernovo ulice št. 9,

izpopolnila sta svojo zalogo z _____
_____ najmičnejšimi prekrasnimi
_____ novostimi _____

namenjenimi za pomladno in poletno dobo.

Zaloga pravih pariških in berolinskih modelov.

224 6-1

Št. 6640.

Razglas.

203 3-3

V smislu § 15. občinskega volilnega reda za deželno stolno mesto Ljubljano (zakon z dne 5. avgusta 1887. l., šte. 22. dež. zak.) naznanja se javno, da so

imeniki volilnih upravičencev za letošnje dopolnilne volitve v občinski svet

sestavljani in da se smejo od pojutrašnjem naprej skoz 14 dni tukaj pregledovati in proti njim vlagati ugovori.

O pravočasno vloženi ugovori bo razsojal občinski svet.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 18. februarija 1899.

Št. 4247.

Razglas.

190 3-3

Podpisani magistrat naznanja stavodolžnim mladeničem:

1. **Glavni nabor za deželno stolno mesto Ljubljano vršil se bo letos 13. in 14. marca v telovadnici II. mestne deške ljudske šole na Cojzovi cesti**, in sicer 13. marca za one zunanje mladeniče, katerim se je dovolilo priti k naboru v Ljubljani, 14. marca za mladeniče, ki so pristojni v Ljubljani.

Začetek ob 8. uri dopoldne.

2. Stavljenci, odnosno tudi njihovi možki svoji, ki se pozovejo k naboru, imajo priti v pravem času in snazni na nabiralnice, ter imajo v pravem času prinesiti potrebne dokaze, če se oglašé za ugodnost:

- a) kot kandidatje duhovskega stanu, kót posvečeni duhovniki in kot nameščeni dušni pastirji (§ 31 voj. zak.);
- b) kot podučitelji, učitelji in učiteljski kandidatje (§ 32 voj. zak.);
- c) kot posestniki podvedovanih kmetij (§ 33 voj. zak.);
- d) iz rodbinskih razmer (§ 34 voj. zak.);
- e) enoletne prezentne službe (§ 25-29 voj. zak.).

3. Stavljenci, kateri želé ugodnosti po §§ 31-34 voj. zak. in imajo tudi pravico do ugodnosti enoletne prezentne službe, morejo se zglasiti, ako bi se jim odklonila prošnja za kako prej omenjenih ugodnosti, za ugodnost enoletne prezentne službe pri glavnem naboru.

4. Kdor zanemari stavno dolžnost, ali v obče katero iz vojnega zakona izviraajočih dolžnosti, se ne more izgovarjati, da mu ni bil znan ta razglas.

Magistrat deželnega stolnega mesta Ljubljane,

dne 6. februarija 1899.

Mizarska in rezbarska obrt.

Martin Primožič,

mizarski in rezbarski mojster v Ljubljani, Igriške ulice 8.

priporoča se v izvrštev

vsakovrstnega pohištva in cerkvenih del,

kakor: **spovednico, klopij, klečalnikov in altarjev** vseh slogov. — **Pohištvene oprave** ima vedno v zalogi po najnižji ceni.

Oskrbi in polaga parkete in dešolce najboljšé domače tvrdke.

— **Naórti in troškovniki brezplačno.** 225 5-1

Od vseh avstrijskih škofov potrjeni in od vis. o. kr. ministertva za uk in bogočastje pripuščeni

mali, srednji in véliki
katekizem ali krščanski nauk

v slovenskem jeziku, kateri je v rabi po avstrijskih ljudskih šolah od tekočega šolskega leta nadalje, se dobiva

mali po 15 kr., srednji po 32 kr. in véliki po 40 kr.

v prodajalnici katol. tiskovnega društva v Ljubljani

(H. Ničman) Kopitarjeve ulice.

Razprodajaleci dobé primeren popust.

Dunajska borza.

Dne 28. februarija.

Skupni državni dolg v notah	101 gld. 45 kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 > 10 >
Avstrijska zlata renta 4%	120 > 25 >
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 > 65 >
Ogerska zlata renta 4%	119 > 80 >
Ogerska krona renta 4%, 200	97 > 80 >
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	922 > — >
Kreditne delnice, 160 gld.	369 > 40 >
London vista	120 > 40 >
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 > 97 1/2 >
20 mark	11 > 78 >
20 frankov (napoleonador)	9 > 55 1/2 >
Italijanski bankovci	44 > 25 >
C. kr. cekini	5 > 67 >

Dne 27. februarija.

4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	172 gld. 50 kr.
5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	158 > — >
Državne srečke l. 1864, 100 gld.	195 > — >
4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 > 15 >
Tisinske srečke 4%, 100 gld.	140 > 50 >
Dunavske vravnave srečke 5%	130 > 40 >
Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	108 > — >
Posojilo goriškega mesta	112 > — >
4% kranjsko deželno posojilo	98 > 25 >
Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	98 > 20 >
Priporitetne obveznice državne železnice	221 > — >
> južne železnice 3%	179 > 75 >
> južne železnice 5%	124 > 80 >
> dolenjskih železnic 4%	99 > 50 >

Kreditne srečke, 100 gld.	199 gld — kr.
4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 > — >
Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 > 25 >
Rudolfove srečke, 10 gld.	28 > — >
Salmove srečke, 40 gld.	85 > 75 >
St. Genóis srečke, 40 gld.	83 > — >
Waldsteinove srečke, 20 gld.	60 > — >
Ljubljanske srečke	24 > — >
Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	158 > — >
Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3465 > — >
Akcije tržaškega Lloyda, 500 gld.	481 > 50 >
Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	67 > — >
Splošna avstrijska stavbinska družba	115 > — >
Montanska družba avstr. plan.	242 > 65 >
Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	187 > 50 >
Papirnih rubljev 100	127 > 25 >

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za zgube pri žrebanjih, pri izžrebanju najmanjšega dobitka. — **Promese** za vsako žrebanje. Kulantna izvršitev naročil na borzi.

Menjarnična delniška družba

„MERCUR“
l., Wollzeile 10 in 13, Dunaj, l., Strobelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih stvareh, potem o kursnih vrednostih vseh spekulacijskih vrednostnih papirjev in vestni sveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti

naloženih glavnih.